

opusdei.org

Är alla religioner lika mycket värda? Är kristendomen bara en religion bland andra?

Är människan en religiös varelse? Varför finns det så många religioner? Vad är värdet av en religion? Behövs det en uppenbarelse från Gud? Är kristendomen den sanna religionen?

2024-09-12

1. Är människan en religiös varelse?
2. Varför finns det så många religioner?
3. Vad är värdet av en religion?
4. Behövs det en uppenbarelse från Gud?
5. Är kristendomen den sanna religionen?

.....

Är människan en religiös varelse?

»Längtan efter Gud finns nedlagd i människans hjärta, ty hon är skapad av Gud och för Gud. Gud upphör aldrig att utöva dragningskraft på människan, och det är bara i Gud som människan finner sanningen och den lycka hon oupphörligen

söker.« (Katolska Kyrkans katekes, nr. 27)

Från det ögonblick då människan skapas går Gud ut för att möta henne, tar det första steget i detta förhållande av omotiverad kärlek och upphör aldrig att dra till sig henne. Med allt »hjälp [Han] henne att söka honom, lära känna honom och av all sin kraft älska honom« (Katolska Kyrkans katekes, nr. 1).

Denna längtan efter Gud, som är inskriven i djupet av människans väsen, och som vi kallar religion eller religiositet, är en gåva från Gud. Det är det som förenar oss, binder oss till Skaparen. Den är ett uttryck för den transcendentala kallelse som varje människa har.

Thomas lär i Summa Theologica (2-2 q81) att religionen i egentlig mening innebär en ordning till Gud. Mer allmänt kan vi säga att det är den handling eller uppsättning av

handlingar genom vilken människan, som på något sätt har erkänt Guds verklighet, riktar sitt liv i förhållande till honom.

Religion är en konstitutiv aspekt av människan som återspeglas i alla hennes dimensioner, eftersom den springer ur hennes naturliga skapade tillstånd och i grunden hänvisar till förhållandet mellan människan som en skapad varelse och Gud Skaparen. »Människorna har på många sätt försökt uttrycka sitt sökande efter Gud genom sina trosföreställningar och sin religiösa praxis (bön, offer, kult, meditation etc.). Trots de oklarheter som vidlåder denna religiösa praxis är uttrycksformerna för dem så allomfattande att man kan kalla människan för en religiös varelse.« (Katolska Kyrkans katekes, nr. 28)

Be med den helige Josemaría

»Religionen är det största uppror som en människa som vägrar att leva som ett djur kan göra, en människa som inte låter sig nöjas – som inte finner ro – innan hon lär känna Skaparen och umgås med Honom.«
Guds vänner, 38

Varför finns det så många religioner?

Religiös pluralism är ett uppenbart faktum i mänsklighetens historia. Samtidigt är denna mångfald av alternativ ett annat tecken på människans strävan att nå sanningen i alla tider.

»Människan söker Gud. (...) Även efter att ha förlorat sin likhet med Gud, genom att synda förblir människan sin Skapares avbild. Hon behåller sin längtan efter honom som kallar henne till livet. Alla religioner vittnar om detta sökande

som är en del av människans väsen.«
(Katolska kyrkans katekes, nr. 2566.)

Religiös mångfald har olika orsaker: människans svårigheter att förstå det gudomliga, lättheten att associera föreställningen om Gud eller gudar med världens element för att fabricera gudar efter mänskliga mått; inflytandet av folkens kultur och särdrag i de olika religionerna; uppkomsten av figurer, profeter eller grundare, som med sin starka personlighet och predikan kan skapa en egen religion.

Eftersom religionen är människans svar på den kunskap hon får om Gud - en kunskap som kan förvärfvas på många olika sätt - är det naturligt att det finns flera religioner, eller med andra ord många sätt att uttrycka denna relation till det transcendenta. Å andra sidan kan människan lyckas eller misslyckas i detta sökande, och

hon kan också ignorera eller förneka denna verklighet.

»Men denna ”inre och levande förbindelse med Gud” kan glömmas bort, ringaktas och rent av uttryckligen avvisas av människan. En sådan inställning kan ha ett mycket olikartat ursprung: uppror mot allt ont i världen, religiös okunnighet eller likgiltighet, världens och rikedomens frestelser, de troendes dåliga exempel, mot religionen fientliga tankeströmningar – och slutligen den syndiga människans böjelse att av rädsla dölja sig för Gud och fly undan hans kallelse.« (Katolska kyrkans katekes, nr. 29)

Be med den helige Josemaría

»I begynnelsen skapade Gud människan och lämnade henne åt sin fria vilja. (Syrak 15:14). Det skulle inte kunna förhålla sig på det sättet om människan inte kunde välja fritt.

Vi är ansvariga inför Gud för alla gärningar vi fritt utför. Här finns ingen anonymitet: var och en står inför sin Herre och det är på den enskildes vilja det beror om han skall leva som Guds vän eller fiende. Så börjar en väg av inre strid som kommer att vara hela livet, för så länge som vår jordiska vandring pågår har ingen uppnått den fulländade friheten.

Vår kristna tro får oss dessutom att verka för att alla skall få leva i en miljö som präglas av frihet. Som förutsättning krävs bl. a. att alla bedrägliga former av tvång avlägsnas när vi framför vår tro.«
Guds vänner, 36

Vad är värdet av en religion?

Det är därför rimligt att vi ställer oss frågan om värdet av de olika religionerna, om de alla är sanna, om någon är falsk eller om någon är

sannare än alla andra. Denna undersökning leder oss hand i hand till frågan om sanning.

Vi kan säga att det ur en bred synvinkel inte finns några falska religioner, eftersom de alla på ett visst sätt har en viss sanning, i och med de är en väg som är inriktad på det gudomliga och på den fullhet hos människan som följer därav. De innehåller alla element och kärnor av sanning, även om vissa i större utsträckning än andra.

»Kyrkan erkänner att man i de andra religionerna söker en okänd Gud ”i skuggor och bilder”. Han är ändå nära, eftersom det är han som åt alla ger liv, ande och allt annat eftersom han vill att alla människor skall bli frälsta. Så betraktar kyrkan allt gott och sant som finns i de andra religionerna ”som en förberedelse till evangeliet och en gåva från den som upplyser varje människa så att hon

till slut skall ha liv”.« (Katolska kyrkans katekes n. 843)

Vilken religion kommer då att vara av störst värde? Om vi tar hänsyn till att religiositet är ett uttryck för människans önskan och sökande efter det transcendenta, så kommer den religion genom vilken människan följer sanningen på ett mer fullständigt sätt att vara mer värdefull.

Med andra ord, i det religiösa fenomenet finns *det avgörande elementet i det objektiva avseendet*, dvs. i den verklighet som människan vänder sig till och följer, driven av sin religiositet, en verklighet som är överlägsen och oberoende av henne och hennes erfarenhet.

Utöver likheterna eller skillnaderna mellan olika religioner, eller mellan olika människors subjektiva bedömningar, finns det därför bara en enda verklighet som ger det sanna

värdet och avgör sanningshalten i en religion: att den kan upprätta ett rätt förhållande till det gudomliga väsendet.

»En mycket viktig sida av människans värdighet ligger i hennes kallelse till gemenskap med Gud. Redan utifrån sitt ursprung är människan inbjuden till en dialog med Gud. Hon skulle nämligen inte finnas till om inte Gud skapat henne av kärlek och fortsatt att av kärlek uppehålla henne. Inte heller kan hon leva helt och fullt efter sanningen om hon inte erkänner denna kärlek och överlämnar sig åt sin Skapare.«
(Andra Vatikankonciliet, *Gaudium et Spes*, nr. 19)

Be med den helige Josemaría

»Vad är det för sanning som under hela vår livstid är början och slutet på frihetens väg? Jag skall säga det kortfattat med den glädje och säkerhet som är en följd av

förhållandet mellan Gud och de varelser Han skapat: det är vetskapen om att vi är Guds händers verk, att vi är föremål för den heliga Treenighetens särskilda kärlek, att vi är barn till en så upphöjd Fader. Jag ber Herren att Han skall hjälpa oss att vilja inse vidden av allt detta, att glädja oss åt det dag efter dag: om vi gör det, kommer vi att handla som fria människor. Glöm inte det: den som inte vet att han är Guds barn känner inte till den innersta sanningen om sig själv och i hans handlande saknas den självbehärskning och värdighet som kännetecknar dem som älskar Herren över allting annat.« Guds vänner, nr. 26.

»Vi är skyldiga att försvara alla människors personliga frihet, medvetna om att Jesus Kristus har utverkat den friheten åt oss; om vi inte handlar så, med vilken rätt skulle vi då kräva frihet för oss

själva? Vi måste även sprida sanningen, för *veritas liberabit vos*, sanningen gör oss fria, medan okunskapen förslavar.« Guds vänner, nr. 171

Behövs det en uppenbarelse från Gud?

Som vi har sett från början har Gud inte lämnat mänskligheten i något historiskt ögonblick utan vittnesbörd om sig själv (Apg 14:15; jfr Rom 1:18-23), utan han gör sig känd för människan genom skapade ting. Önskan om evighet, längtan efter oändlighet, vändningen till Gud i hopp om ett framtida liv, är ekon av den gudsbild som finns i människan. Denna bild eller avtryck av Gud, som skadats men inte förstörts av synden, finns fortfarande kvar och har lämnats av Gud för att mänskligheten skall vända sig till honom.

»Människans konkreta och historiska livsvillkor ställer dock upp många hinder för henne för att endast i ljuset av sitt förnuft uppnå säker kunskap om Gud: (...) Då människoanden står inför att anta sådana sanningar, möter den svårigheter från sinnena och fantasin liksom från de onda begär, vilka härstammar från arvsynden. Därför låter sig människor lätt övertygas om felaktigheten eller åtminstone osäkerheten när det gäller sådant som de önskar icke vore sant.« (Katolska kyrkans katekes nr. 37)

»Därför behöver människan få ljus av Guds uppenbarelse (...) för att alla utan svårighet skall nå säker kunskap om dessa sanningar utan att riskera att ta miste.« (Katolska kyrkans katekes nr. 38)

Be med den helige Josemaría

»Den helige Ande genomför Guds olika verk: han är – som det sägs i den liturgiska hymnen – alla gåvors givare, hjärtans ljus, själens gäst, vila i arbetet och tröst i sorgen. Utan hans hjälp finns i människan ingenting som är oskyldigt eller värdefullt, eftersom det är han som tvättar rent det fläckade, läker det sjuka, väcker det domnade till liv, samlar de vilsegångna och leder människorna till räddningens och den eviga glädjens hamn.« När Kristus går förbi, nr 130.

»Kyrkan är nämligen detta: Kristus närvarande bland oss, Gud som kommer mänskligheten till mötes för att rädda den, som kallar oss genom sin uppenbarelse, helgar oss genom sin nåd, stödjer oss med sin ständiga hjälp i vardagslivets små och stora strider.« När Kristus går förbi, nr. 131.

Är kristendomen den sanna religionen?

Många religioner talar om uppenbarelse, t.ex. hinduismen och den muslimska religionen, men det är viktigt att förstå skillnaden mellan dessa uppenbarelsen och den kristna uppenbarelsen, eftersom den kristna uppenbarelsen tillhör en högre sfär och därmed lyfter upp människans naturliga religiositet till ett annat ontologiskt plan.

Guds uppenbarelse innebär att Gud manifesterar sig själv, vilket också innebär en upphöjning, en rening och ett helande av den mänskliga naturen. Vi kan säga att Gud genom att uppenbara sig också förvandlar oss, renar oss, gör oss kapabla att ta emot och på ett adekvat sätt uppfatta de sanningar som han framställer för oss.

Den kristna uppenbarelsen upphöjer oss till den övernaturliga ordningen. Denna skillnad gäller både på själva händelse som uppenbarar art och på det innehåll som uppenbaras.

Genom Kristi uppenbarelse av Gud lär den kristne känna Gud inte bara som sin Skapare, utan också som Fader, eftersom Gud gör oss delaktiga i sin gudomliga natur.

»Gud valde i sin godhet och vishet att uppenbara sig själv och att yppa sin viljas hemlighet, nämligen att människorna genom Kristus, Ordet som blivit människa, och i den helige Ande kan nalkas Fadern och bli delaktiga av den gudomliga naturen.« (Katolska kyrkans katekes nr. 51).

Kristendomen överträffar därför andra religioner av flera skäl: därför att den är sprungen ur Guds historiska uppenbarelse, därför att Gud uppenbarar sitt eget väsen för

mänskligheten i Jesus Kristus, som är sann Gud och sann människa, och därför att den genom sakramenten ger oss den nåd som gör det möjligt för oss att uppnå förening med Gud själv.

Den kristna uppenbarelsen syftar dock inte till att bekämpa andra religioner, utan respekterar dem och främjar det som är positivt i dem, de andliga och moraliska eller sociokulturella värden som den finner i dem. (Jfr Konciliedeklarationen *Nostra Aetate* av den 28 oktober 1965, nr. 2)

I kristendom »uppenbarelsens plan (...) medför en särskild ”gudomlig pedagogik”: Gud ger sig stegvis åt människan, han förbereder henne i etapper för att ta emot den gudomliga uppenbarelse han ger av sig själv och som når sin höjdpunkt i det människoblivna Ordets, Jesu Kristi, person och

sändning« (Katolska kyrkans katekes nr. 52).

Vi kan därför hävda att längtan efter Gud, början på den sökprocess som är inneboende i varje människa, i viss mening redan är en gåva från Gud, och att föreningen med Gud, slutet på denna process, också möjliggörs genom det gudomliga handlande som upphöjer och helar vår fallna natur. I varje ögonblick följer och uppmuntrar Gud människan på hennes väg mot sin fullhet.

Uppenbarelsen verkar på människans önskan och omvandlar och renar människans sökande efter Gud. Av denna anledning kan man från kristendomen, som är uppenbarelsen av Kristi mysterium, se den partiella och fragmentariska karaktären av den sanning som finns i religionerna, liksom deras brister. Det är därför kyrkan måste fortsätta

att förkunna evangeliet om Jesus Kristus för alla. (Jfr. F. Conesa, *Sobre la religión verdadera*, s. 37)

Be med den helige Josemaría

»Iver efter själar: vi har en brinnande önskan att vara medåterlösare med Kristus, att rädda alla själar med honom, eftersom vi är, vi vill vara, *ipse Christus*, och han, *dedit redemptionem semetipsum pro omnibus* (1 Tim 2:6), gav sig själv till lösen för alla. Förenade med Kristus och hans välsignade Moder, som också är vår Moder, *Refugium peccatorum*; troget knutna till Kristi ställföreträdare på jorden – till den ljuva Kristus på jorden – till påven, har vi ambitionen att föra de frälsningsmedel som kyrkan har till alla människor, och förverkliga den bönesuck som jag har upprepat sedan de heliga skyddsänglarnas dag 1928: *omnes cum Petro ad Iesum per Mariam!*« Brev 9 januari 1932, 82

Relaterade länkar: Vad innehåller det kristna budskapet? Är en kristen persons bön likadan som bönen hos någon som tillhör en annan religion?

Referenser

- Katolska kyrkans katekes.
- José Luis Illanes Maestre, *Naturaleza de la Religión*.
- F. Conesa, *Sobre la religión verdadera*.
- José Morales, *Filosofía de la Religión*

kristendomen-bara-en-religion-bland-
andra/ (2025-03-27)